

Wymagania edukacyjne z geografii w klasie VIII na rok szkolny 2025/2026

1. Azja

- wskazuje położenie geograficzne Azji na mapie ogólnogeograficznej
- wskazuje na mapie państwa Azji i podaje ich stolicy
- opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy ogólnogeograficznej świata
- przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji
- omawia budowę geologiczną i jej zróżnicowanie na podstawie mapy tematycznej
- wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej
- wymienia strefy i główne typy klimatów na kontynencie azjatyckim
- omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji
- omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji
- wymienia największe rzeki Azji
- charakteryzuje azjatyckie kontrasty klimatyczne i roślinne na podstawie mapy tematycznej
- omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych
- omawia powstawanie Himalajów
- omawia powstawanie rowów oceanicznych
- odczytuje z map nazwy największych wulkanów oraz wskazuje rejony koncentracji zjawisk wulkanicznych
- opisuje przebieg trzęsienia ziemi
- wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami
- ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych
- przedstawia sposoby zapobiegania tragicznym skutkom trzęsień ziemi i tsunami
- omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji
- charakteryzuje warunki poza przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji
- wskazuje obszary o korzystnych i niekorzystnych warunkach dla rozwoju rolnictwa
- wymienia główne rośliny uprawne na podstawie map tematycznych
- omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej („kultura ryżu”)
- określa wyspiarskie położenie Japonii na mapie świata
- opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki
- charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki kraju oraz rodzaje produkcji przemysłowej
- omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii
- przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych
- ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii
- uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie
- charakteryzuje różnorodność cech środowiska Chin na podstawie mapy tematycznej
- przedstawia problemy demograficzne i społeczne kraju ze szczególnym uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych
- omawia cechy rozwoju gospodarki Chin
- analizuje wielkość PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych
- lokalizuje ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii na mapie
- omawia znaczenie nowoczesnego transportu kolejowego w rozwoju gospodarczym
- charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa w Chinach
- omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową
- określa położenie Indii i cechy środowiska Półwyspu Indyjskiego
- przedstawia problemy demograficzne kraju
- porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu prognozę dla tych państw
- podaje przyczyny powstawania slumsów
- omawia system kastowy w Indiach
- omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach na podstawie map tematycznych i wykresów
- charakteryzuje cechy gospodarki kraju i możliwości ich rozwoju
- omawia warunki uprawy roślin na podstawie map tematycznych
- charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową
- wymienia surowce mineralne Indii i wskazuje ich rozmieszczenie na mapie tematycznej
- analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB na podstawie wykresu

- przedstawia rosnące znaczenie przemysłu w Indiach
- charakteryzuje położenie geograficzne Bliskiego Wschodu
- wskazuje na mapie politycznej państwa leżące na terenie Bliskiego Wschodu
- charakteryzuje warunki naturalne środowiska Bliskiego Wschodu
- omawia wpływ religii na życie muzułmanów
- przedstawia rolę organizacji OPEC
- wymienia państwa Bliskiego Wschodu będące największymi producentami ropy naftowej
- omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu na podstawie mapy gospodarczej
- wymienia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie
- wymienia skutki konfliktów zbrojnych

2. Afryka

- charakteryzuje cechy środowiska przyrodniczego Afryki
- omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych
- omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki
- wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej
- omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych na podstawie mapy klimatycznej
- wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce na podstawie map tematycznych
- omawia sieć rzeczną i jeziora Afryki na podstawie mapy
- omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa
- ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej
- charakteryzuje gospodarkę w strefie Sahelu
- wymienia główne uprawy oraz omawia znaczenie hodowli w Afryce
- przedstawia zróżnicowanie PKB w wybranych państwach Afryki
- przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce
- wymienia surowce mineralne Afryki i wskazuje obszary ich występowania na podstawie mapy gospodarczej
- charakteryzuje nowoczesne działy gospodarki Afryki
- przedstawia rolę chińskich inwestycji na kontynencie
- omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce
- określa położenie geograficzne Etiopii
- omawia przyczyny i skutki niedożywienia ludności w Etiopii na podstawie wybranych tekstów źródłowych
- przedstawia na przykładzie Etiopii sposoby walki z głodem w Afryce
- określa położenie geograficzne Kenii
- omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki
- opisuje walory kulturowe Kenii
- wymienia obiekty wpisane na „Listę światowego dziedzictwa UNESCO”
- wskazuje bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce

3. Ameryka Północna i Południowa

- charakteryzuje położenie i cechy środowiska przyrodniczego Ameryki
- wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową
- wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną
- charakteryzuje czynniki klimatotwórcze wpływające na klimat Ameryki Północnej i Ameryki Południowej
- omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce na podstawie mapy tematycznej
- charakteryzuje wody powierzchniowe i wymienia największe ciek wodne Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów
- wymienia główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się
- przedstawia skutki występowania cyklonów tropikalnych
- przedstawia prawidłowe zachowania człowieka przed nadchodzącym cyklonem na podstawie dostępnych źródeł

- przedstawia cechy klimatu Amazonii
- opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych
- omawia florę i faunę lasów równikowych
- podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii
- charakteryzuje działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii
- podaje przyczyny zróżnicowania rasowego i etnicznego Ameryki
- omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki
- przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce
- omawia skutki zanikania kultur pierwotnych na przykładzie Ameryki Północnej lub Ameryki Południowej
- przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej
 - wymienia i wskazuje na mapie obszary słabo oraz gęsto zaludnione
- wymienia i wskazuje na mapie świata największe miasta oraz aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej
- wskazuje na mapie megalopolis Ameryki Północnej i Ameryki Południowej
- przedstawia negatywne skutki urbanizacji
- podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej
- charakteryzuje cechy położenia geograficznego Kanady na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- wykazuje zależność między ukształtowaniem powierzchni a klimatem Kanady
- przedstawia zasięg lasów i omawia czynniki wpływające na przebieg ich północnej granicy
- przedstawia zasięg upraw i hodowli na podstawie mapy tematycznej
- wymienia cechy gospodarstw wielkoobszarowych
- przedstawia miejsce Kanady w światowej produkcji wybranych produktów rolnych na podstawie wykresu
- omawia cechy charakterystyczne gospodarki kraju z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu
- charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych na tle innych państw
- omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy
- przedstawia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej
- omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce kraju
- omawia cechy charakterystyczne rolnictwa
- określa rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej
- wyjaśnia przyczyny marnowania pożywienia na przykładzie Stanów Zjednoczonych

4. Australia i Oceania

- określa położenie Australii na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- omawia cechy środowiska przyrodniczego Australii
- wymienia charakterystyczne cechy poszczególnych typów klimatu na podstawie klimatogramów
- omawia strefowość roślinną na podstawie map tematycznych
- charakteryzuje wody powierzchniowe
- omawia zasoby wód artestyjskich i ich rolę w gospodarce kraju
- określa położenie geograficzne i podział Oceanii na podstawie map ogólnogeograficznej i politycznej
- charakteryzuje środowisko geograficzne Oceanii
- wymienia endemity w Australii i na wyspach Oceanii
- przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych
- omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności Australii
- omawia bariery utrudniające zamieszkanie kontynentu
- charakteryzuje rdzennych mieszkańców kontynentu
- wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów
- omawia cechy rolnictwa na tle warunków przyrodniczych
- omawia występowanie surowców mineralnych na podstawie mapy tematycznej
- omawia znaczenie przemysłów przetwórczego i zaawansowanych technologii w rozwoju kraju
- omawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii

5. Antarktyka i Arktyka

- omawia położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- omawia środowisko geograficzne Arktyki
- opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych
- wymienia gatunki roślin i zwierząt Arktyki
- wymienia ludy i zajęcia ludności Arktyki
- omawia środowisko geograficzne Antarktydy
- charakteryzuje klimat Antarktydy
- wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Antarktyki
- omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych
- wyjaśnia status prawny Antarktydy i znaczenie traktatu antarktycznego
- wskazuje położenie polskiej stacji badawczej Henryka Arctowskiego na mapie Antarktydy
- charakteryzuje główne cele i zakres badań prowadzonych w Arktyce i Antarktyce na podstawie dostępnych źródeł
- prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych

Maria Maciak

Nauczyciel geografii